Nr. 134 (15.213). Lwów, czwartek 15. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 134 (15.213). Львів, четвер 15. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501 060
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіската Діла.

Вчорашнє (133) число „Діла" підпало конфіскаті за (подаємо, як у рішенні львівського городського староства) ... новинки від слів „Українські" до слів „Дацишин Юрій". Поліція забрала видрукований наклад, ми видали другий.

Англія підготовляється до війни.

ЗАВДАННЯ НОВОГО МІНІСТРА ІНФОРМАЦІЇ І ПРОПАҐАНДИ. — ВЕЛИКЕ НЕВДОВОЛЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Справа створення нового міністерства інформації та пропаганди прибирає конкретні форми. В середу британський кабінет розгляне цю справу. Завданням міністерства інформації булоб головно займатися проблемами закордонної політики і поширювати успішніше британські погляди. Здогадуються, що дуже визначну ролю в новому міністерстві відограватиме колишній британський амбасадор у Римі льорд Перт. Його вважають найбільше покликаним до цього міністерства з огляду на знання міжнародніх справ, що їх придбав як довголітній ґенеральний секретар Ліґи Націй. Льорд Перт буде лише мабуть шефом урядовців у новім міністерстві і займатиме становище державного підсекретаря з тим, що виконуватиме фактичну керму нового ресорту. Крім того буде призначений новий речник міністерства, що відповідатиме на інтерпеляції в палаті громад. Теперішні пляни цього міністерства мають обмежений характер і будуть пристосовані до мирного часу, але на випадок війни діяльність цього міністерства та його компетенції значно поширились би.

БЕРЛІН, ПАТ. Політичні кола приняли вчорашню промову льорда Галіфакса подібно, як промови інших британських державних мужів з останніх днів неприхильно. Порозуміння між Німеччиною та Англією — заявляють німецькі публіцисти — можливе лише тоді, коли Англія закине зовсім свою теперішню політику, зірве свої теперішні союзи і договори, перестане цікавитися Польщею, зрезиґнує з підписання договору з СССР., залишить Німеччині вільну руку і зверне їй колишні кольонії. Щойно це булоб для Німеччини доказом мирної політики Англії. Такі провідні думки голосів німецької преси у звязку з промовою мін. Галіфакса.

„Фелькішер Беобахтер" пише, що льорд Галіфакс хотів своєю промовою затерти добре враження, що його викликала у світі німецька дипльоматія своїми останніми успіхами (договори про ненапад з Данією, Латвією та Естонією). Ми не такі наївні, щоб бодай на хвилину міркували — пише „Ф. Б." — що гоналі мирові запевнення Галіфакса призначені для німецького народу. Британські мотиви для політики окруження „розбиття силою Чехословаччини", не витримують — на думку „Ф. Б." — критики. Німці мають чисту совість. „По словацькій декларації — пише „Ф. Б." — Чехословаччина розпалась автоматично; решта чехословацької держави була примушена приступити до тіснішого союзу з німецьким простором, що його окружує. Німеччина витягнула лише висновки з „історії і геополітичної конечности". „В багатьох потягненнях британської політики бачить німецький нарід явну ворожнечу. Доки В. Британія не покине „нового курсу", німецький нарід не згодиться відступити ні на крок від своєї „оборонної" позиції. Правдивий і трівкий мир можна — на думку „Ф. Б." — привернути дуже простими засобами: 1) В. Британія не буде встрявати в чужі справи; 2) буде успокоювати, а не підбехтувати сусідів Німеччини; 3) зверне німецькі кольонії".

„Берлінер Берзен Цайтунґ" пише, що льорд Галіфакс хотів приспати своєю промовою сторожкість німецької опінії. Британські і французькі політики змагають в дійсности до психольоґічної підготови своїх народів до нападу на Німеччину, щоб осягнути висліди політики окруження.

Найбільше обурення в Берліні викликав намір створити в Льондоні міністерство інформації і пропаґанди, якому приписують ролю централі для підготови протидержавної акції в націонал-соціялістичній Німеччині.

Мін. Гафенку їде до Атен.

АНКАРА, ПАТ. Мін. Гафенку закінчив свої розмови з турецькими міністрами і відїхав до Ялова недалеко Стамбулу, де прийме його президент Ісмет Іноню. У середу пополудні мін. Гафенку відїде до Атен.

Загострення японсько-англійського конфлікту.

БЛЬОКАДА БРИТІЙСЬКОЇ І ФРАНЦУЗЬКОЇ КОНЦЕСІЇ В ТІЄНТСІНІ. — АРЕШТУВАННЯ АНҐЛІЙСЬКОГО МАЙОРА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У вівторок 13. ц. м. почалася в год. 6-ій рано (місцевий час) бльокада французької та британської концесії в Тієнтсіні, що її передучора заповіла японська влада. На дорогах до концесії зорганізували 7 контрольних станиць, де японські вояки переводять контролю і особисті ревізії в осіб, які йдуть до концесії. Контролі підлягають теж кораблі, що підпливають до концесії, положеної — як відомо — над рікою Пеї. Командант японського гарнізону у Тієнтсіні та британський генеральний консуль виїхали минулої ночі до Пекіну, де радитимуть на тему японсько-британського конфлікту у справі видання китайців — вбивників директора китайського банку.

Райтер довідується в останній хвилині, що британський уряд запропонував японському урядові створення мішаної комісії. Завданням цеї комісії булоб дефінітивно устійнити, чи чотири китайці, яких арештувала влада концесії під закидом згаданого вбивства і видачі, яких домагаються японці, дійсно брали участь в убивстві.

ТІЄНТСІН, ПАТ. Дипльоматичні кола розглядають проект створення мирової анґлійсько-японської комісії, що складалась би з трьох членів: англійця, японця та представника невтральної держави. Комісія вирішилаб передовсім спір, чи японська влада має право домагатись від влади концесії видання 4-ох китайців, яких обвинувачують у справі вбивства.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Тієнтсіну: В понеділок 12. ц. м. японська влада арештувала британського майора Льова на японськім кораблі „Дайрен" у хвилині, коли корабель перепливав недалеко колишньої німецької концесії в Тієнтсіні, що її японська влада оголосила в останньому часі забороненою смугою. Арештований британський старшина вертався з Японії до Англії.

ЯПОНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД В. БРИТАНІЇ ЗМІНИ ПОЛІТИКИ В КИТАЮ.

ТОКІО, ПАТ. Представник команди японських військ у Тієнтсіні заявив, що в теперішній стадії не дасться поладнати конфлікту виданням 4-ох китайців, убивників директора китайського банку Ченшункана. **Цей конфлікт тісно вяжеться з загальними напрямними британської політики на Далекому Сході, що протиставиться зусиллям Японії завести новий лад у Китаю. Команда японських військ у Китаю не змінить свого становища, доки влада британської концесії не перестане підтримувати уряду Чанкайшека і не буде льояльно співпрацювати з японцями.** Навязуючи до британської пропозиції у справі створення мішаної комісії, що розглянулаб справу вбивства Ченшункана аґенція Домеї повідомляє, що цеї пропозиції не можна буде приняти. **Японія не може згодитися на якунебудь европейську неінтервенцію у справи Далекого Сходу.**

ВАЖНІ НАРАДИ ЯПОНСЬКИХ АМБАСАДОРІВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. У вівторок 13. ц. м. прилетів до Берліна японський амбасадор в Римі Шіраторі на нараду з японським амбасадором в Берліні ген. Ошіма.

Праця, яку треба виконати.

Львів, 13. червня 1939.

(К.) Недавно ми порушили на цьому місці справу організації українського дошкілля. З приводу незвичайної ваги тієї справи, вертаємо до неї ще раз, тим більше, що хочемо звернути увагу нашого громадянства на кілька нових моментів, не порушених у попередній статті, одначе звязаних з нею.

Не підлягає найменшому сумнівові, що організація українського дошкілля ставить — поруч такої звичайної вимоги, як бажання те дошкілля мати — дві засадничі вимоги до наших живових діячів: 1) виконати передбачені і приписані законом умовини; 2) зактивізувати батьків, щоб вони у масі взяли дошкільне виховання своїх дітей за річ власну та своєю рішучою поставою постулят українського дошкільного виховання підтримали.

Ці дві засадничі, як ми їх назвали, вимоги не вносять у проблему дошкілля нічого нового, та проте вважаємо потрібним їх продискутувати. Не входимо в цій хвилині в те, чи умовини, які ставить адміністраційна влада при закладанні сезонових дошкіль, мають у законі з 1932 року про організацію шкільництва оправдання. Річчю нашої рідношкільної організації є повчити українське громадянство, котрі з цих умовин оправдані а котрі неоправдані, а далі — річчю наших громадянських і політичних чинників є робити на відповідні органи влади одностайний натиск, щоб вона від непередбачених у шкільному законі вимог відступила. Одначе треба, здається, рахуватися з тим, що від умовини відповідної кваліфікації для ведення дошкілля влада не відступить. Тут заторкуємо конкретну справу, теж на цьому місці вже порушену, а саме справу безробіття нашої молоді. Показується, що виховниць для ведення дошкіль у нас дуже мало, хоч як відомо, безробітньої молоді у нас дуже багато. Запотребування на провідниці сезонових дошкіль, т. зв. літніх півкольоній чи дитячих садків, можна покрити вишколом на відповідних курсах, що їх уладжує Рідна Школа. Ось мусимо записати прикре вище: на ці курси зголошується чимраз менше нашої безробітної молоді, а перешколені вже на колишніх курсах молоді одиниці зголошуються чимраз менше до ведення півкольоній... Наші громадянські чинники повинні поробити на місцях конечні заходи, а саме вплинути на відповідні одиниці та допомогти їм матеріяльно, щоби вивести їх із своєрідної соціяльної апатії і вижидання манни, яка сама з неба не хоче спадати.

Одначе цим проблема виховниць не вичерпується. Поруч сезонових дошкіль, себто дитячих садків і літніх півкольоній ми повинні звернути нашу увагу на постійні дошкілля, себто захоронки. Вже шкільний закон вимагає відповідних кваліфікацій від тих, які мають їх вести. Що-ж знову бачимо на цьому відтинку? Знову брак кваліфікованих виховниць, хоч для тієї мети маємо спеціяльну установу, приватну Семінарію для виховниць дошкіль, яку ведуть СС. Василіянки у Львові при вул. Потоцького. Ця семинарія, що приймає учениці по скінченні 6-клясової вселюдної школи, істнує вже від трьох років і щороку виказує спадок фреквенції. У першому році мала вона 75 учениць, у другому 74, а в третьому, себто в біжучому шк. році має вона всього 57 учениць! Ось і другий ще прикріший парадокс нашої дійсности: запотребування на кваліфіковані одиниці є (всі абсольвенти семінарії дістають заняття певражно в захоронках!), але установа, яка дає ці кваліфікації, стоїть перед загрозою ліквідації, хоч з другого боку в громадянстві є величезний голод на працю! Безумовно цього болючого соціяльного парадоксу сама школа не розвяже. Його розвяже лише громадянство, коли освідомить собі потребу впливу на свій дошкільний доріст. Його повинна рушити з мертвої точки перш усього сама українська молодь. Крайня пора, щоб наша молодь отрясла ся з гіпнози, що її завданням є оформлювати себе й активізувати лише політично, і — видіти в безрусі. Крайня пора, щоб вона зацікавилась і соціяльною сторінкою своєї проблеми, себто проблеми молоді, та допомогла громадянству її зраціоналізувати і — наблизити до розвязки.

Не менше важною є друга проблема, справа активізації родичів для самого дошкілля. Хочемо підчеркнути, що тут розуміємо не лише те, щоби бажати ввести в себе дитячий садок, не лише зголосити це бажання в повітовій українській організації, внести відповідне прохання через цю організацію та врешті вжити інтервенційних заходів. Треба на місцях основувати відповідні батьківські комітети при низових організаціях Рідної Школи, Просвіти, чи Союзу Українок та цим батьківським комітетам доручати заходи й опіку над дитячими садками і над дошкільним доростом узагалі. Словом, треба привчити наших родичів, щоб вони самі взялися під проводом українських національних організацій за діло виховання своїх дітей не лише в шкільному, але й у дошкільному віці. Припустім, що у великій більшости наших сіл нам не вдасться цього року оснувати дитячих садків під проводом рідної установи. Чи в такому випадку маємо опустити безрадно руки і залишити свої діти на волю божу і чужий людський вплив? Ні! Треба, щоб наші, українські, радні мали вплив на обличчя громадських півкольоній, треба, щоб вони домагалися українських провідниць у цих півкольоніях, треба зорганізувати доживлювання для цих дітей, треба врешті зорганізувати доплив української книжки й українського дитячого часопису саме для дітей, які находяться під діланням чужого середовища. Словом, треба нашою активністю, нашою громадянською ініціятивою, зарадністю і метушливістю: 1) викликати масовий натиск на рішальні чинники за своїм дошкіллям; 2) якнайбільше спопуляризувати гасло: „українська дитина в українському середовищі"; 3) унешкідливити чужий вплив на душу власної дитини вже в перших початках її свідомости.

Ми свідомі того, що теперішні воєнні настрої створили на наших долах стан провізорії й вижидання, який дуже важко переломити. Одначе його переломити мусимо. Психоза очікування чогось великого паралiжує сьогодні активність у справах дрібних і малих. Та проте пригадуємо не перший раз! — з дрібних буденних справ складаються великі речі. Справа українського сезонового дошкілля, це після недавніх самоуправних виборів, друга велика справа, яка стоїть сьогодні перед нами і до якої розвязки мусимо приступити одностайно всі, незалежно від того, що діється сьогодні у світі. Громадянське життя в ніяких умовинах порожнечі не знає. Коли цю порожнечу в себе створимо, то заповнювати її будуть чужі сили. Не забуваймо, що це закон, який діє з послідовністю закону природи, отже в усяких умовинах і в кожному часі.

ЧЕХИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ.

ПРАГА, ПАТ. Чеські культурно-освітні організації підготовляють на 18. ц. м. велику маніфестацію в Морковічах на Моравії, де на місцевім цвинтарі є могила доньки автора чеського національного гимну Йосифа Каетана Тіля.

ПРЕЗИДЕНТ СЕНАТУ ҐДАНСЬКА ВИХАВ НА ВІДПУСТКУ.

ҐДАНСЬК, ПАТ. Пресове бюро сенату повідомляє, що президент сенату Ґрайзер розпочав з днем 10. ц. м. кількатижневу відпочинкову відпустку. Його заступатиме віцепрезидент сенату Гут.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ГОЛЯНДСЬКОЇ АРМІЇ.

БРЮСЕЛЬ, ПАТ. У Газі оголошено декрет з 19. травня ц. р. про реорґанізацію голяндської армії. Нова орґанізація армії буде зближена до такої, яку створять підчас війни. Метою декрету довести до кращої співпраці піхоти з артилерією.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ НОВОГО МАДЯРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

БУДЕПЕШТ, ПАТ. У понеділок відбулося перше засідання нової палати послів під проводом найстаршого посла Маґіґарі-Коса. В середу відбудеться святочне відкриття парляменту, на якім реґент Горті виголосить промову.

Маніфестація анґльо-саксонської солідарности

І ПОДОРОЖ ГЕН. ҐАМЛЕНА ДО ЛЬОНДОНУ.

(Від власного кореспондента).

Париж, 9. червня 1939.

Найважнішою політичною подією в сучасній хвилині це маніфестація солідарности анґльо-саксонської раси, відзначена приїздом анґлійського короля і королеви до Вашинґтону. Вперше від тієї події, коли Анґлія втратила американський континент, король Великої Британії Юрій V-ий стискає руку на американській землі насліднику Юрія Вашинґтона — през. Рузвельтові. Тепер залюбки держави підписують усякого роду пакти, а прем'єри, чи міністри закордонних справ подібні до торговельних представників, що обїздять світ. Одначе у великій дипльоматичній грі, що тепер продовжується, мають найбільше значіння ті кровні неписані пакти, тобто почуття спільної расової приналежности, і вони не потребують прибирати форми дипльоматичних, канцелярійних документів.

Такою кровною злукою є свідомість расової приналежности анґльо-саксонів. Виглядає це парадоксом, але треба сказати, що Анґлія змінила своє ґеоґрафічне положення на земському ґльобі між XV-им і XVII-им століттям, коли рух світа перейшов із Середземного Моря, тоді на Атлянтійський океан по відкритті Америки та еміґрації в Новий Світ переслідуваних анґлійських пуритан.

Між тими анґлійськими кольоністами в Америці і европейською Анґлією прийшло до зриву на господарському тлі. Головні причини були ось такі: Кольонії були зобовязані висилати товари виключно на анґлійських кораблях; кольоніяльна торгівля мусіла переходити через анґлійські пристані; кольоністам не вільно було будувати фабрики, щоб не робити конкуренції анґлійському промислові.

Цю меркатильну систему могли від біди витримати південно-американські кольонії, що годували тютюн та інші продукти, які в них купувала Анґлія. Навпаки, цей режим був осоружний північно-американським кольоністам, яких виробництво не доповнювало, але суперничало з виробництвом Анґлії. Це була безпосередня причина війни за американську незалежність.

Сьогодні із стін Капітолю безпосередньо перед приїздом анґлійського короля, през. Рузвельт уважав потребою чемности зняти на якийсь час картину, що зображає анґлійського ґенерала Корнваліса, як він переможений віддає свою шаблю Вашинґтонові.

•

Збіг обставин хотів (такий збіг обставин дуже часто заздалегідь передбачують!), що в тому самому часі, начальний вожд французької армії ген. Ґамлен перебуває в Льондоні, а анґлійська публика вигукує йому: „Добрий старий Ґамлен!" Бо в Анґлії та у Франції термін „старий" є постійним терміном, яким звуть у балачках своїх приятелів

тільки приятелів-мужчин, бо жінок ні тут, ні в нас, як відомо, таким терміном звати зовсім не лицює.

Англійська прилюдна думка не памятає теж з чемности тепер, що французи-предки Ґамлена помогли були Вашинґтонові відірвати північну Америку висилаючи там свій експедиційний корпус та здібного полководця Лафаєта. Була це французька помста за паризький договір з 1763. р., на основі якого Франція Людовика XV-го втратила була Канаду.

Нині канадійці-французи щиро витали канадійського короля Юрія V-го, коли він прибув до них. Французька преса подала теж при тій нагоді до відома, що всі українські центри в Канаді витали короля, українська молодь виступила всюди в українській національній ноші. Бо нам не вільно забувати, що в Канаді є вже анґльо-французька співпраця, а завтра, може бути анґльо-французько-українська кондомінія! Але ми вернемося до візити ґен. Ґамлена в Льондоні. Говорять, що ґен. Ґамлен буде на випадок війни начальним вождом злучених армій Франції та Великої Британії. Колись безсумніву історики підкреслять, що анґльо-саксонами проводили в нашій добі французькі ґенерали. В минулій війні маршал Жофр зорґанізував американську армію, маршал Фош проводив злученими арміями Антанти. Як на боці центральних держав крах прірви фронту рятувала німецька піхота, таку саму ролю відограла французька піхота по тому боці фронту. Тому німців і французів найбільше впало у світовій війні.

14. VII. ц. р. на нац. франц. святі-роковинах зруйнованої Бастилії, у велитенській військовій ревії у Парижі, що проходитиме біля Тріюмфального Луку та Елізейськими Полями, візьмуть уперше участь теж англійські військові відділи. Буде це чергова маніфестація цього брязку зброї, що його чути з усіх закутин того, поправді такого малого нашого континенту!

Юрій Студинський.

—o—

ПОВОРОТ АНҐЛІЙСЬКОЇ КОРОЛІВСЬКОЇ ПАРИ ДО КАНАДИ.

СЕН ДЖОНС (Квібек), ПАТ. У понеділок 12. ц. м. рано вернулась анґлійська королівська пара з офіційної візити у Злучених Державах до Канади. У Сен Джонс у Квібек привитала англійську королівську пару 20-тисячна маса народу. Король залишиться в Канаді ще до четверга 15. ц. м. і тоді відіде кораблем до Европи.

З польської преси.

Застереження проти панславізму.

Якось недавно у виленському „Слові" появилася була стаття ґен. Л. Желіґовського, який накликав до славянської солідарности супроти ґерманської небезпеки. Були й інші голоси, що в імя славянської солідарности доручали злагоду зі славянськими національними меншинами в Польщі. Цієї справи торкнувся п. Станислав Стажевський у „Дзєнніку Польскім" (ч. 160 з 14-го червня ц. р.) у статті п. н. „Нова політична мода". Ставши на становищі, що для народу і держави недоцільно йти за чужими політичними зразками наслідуючи їх безкритично, автор вказує на одну — на його думку шкідливу для Польщі — нову політичну моду, за якою заявляються деякі політичні кола.

„Мусимо протиставитися останнім спробам спопуляризувати у Польщі панславізм та вжити тієї доктрини як підстави до того, щоб управильнити наші взаємини зі славянськими національними меншинами, що заселюють Річпосполиту. Спроби сперти нашу національну політику на панславізмі появилися у двох осередках: у Вильні та в Галичині у „Стронніцтві Людовім".

АН-ІЙ ЯВОРЕНКО. 4)

Дві зустрічі.

Мене томила інша думка. Як вирватись, щоб попрощатись з Анною?.. Я знав, що відходимо, бо бачив, як перед нами вимашерував один відділ зі старшиною. З кожної сотні приділено до того відділу одного підстаршину та десятьох вояків. Я зачув, як курінний комендант казав старшині, що має на стації перебрати ешелон і приготовити розташування куреня в ньому. Ми виїздили. Куди? — Бог вість!

Нарешті й ми рушили. Дудоніла замерзла земля під ударами закованих черевиків тисячі людей, важко дзвеніли колеса бойового обозу. І так ми минули село. Перед мостом якась зупинка, стоїмо... Нараз кличуть мене до сотенного команданта. Голошусь у нього, а він каже мені: „Наш рахунковий ще дуже недосвідчений чоловік. Боюсь, чи не забув він чого там у канцелярії, а сам я не мав часу провірити. Піди та провір! Здоженеш нас на дворці. Ми виїдемо десь аж коло полудня.

Який же я був вдячний йому за цей приказ! Як я летів скоро до касарні! Правда, сотенний не помилився. На вікні нашої давньої канцелярії стояла одна течка з рахунками. Я щонайскоріше вхопив її та побіг до шинку.

Анна не знала ще нічого про наш відхід. Бачила, що ми машерували, але гадала, що це тільки на вправи. Як я застукав до дверей, почув наче нерішучий голос: „Увійдіть!" Вона дуже здивувалась, побачивши мене в повному боєвім виряді. Була ще в ранньому халатику, в капцях на босих ногах, але не звертала на це уваги, тільки любо всміхнулась і простягла, як звичайно, мені обі руки.

— Анно, — я промовив з жалем, — ми відходимо. — Я вскочив на хвилину попрощатись з вами. Тому даруйте, що так зрана і не в пору прийшов.

— Ви все в пору, не потребуєте оправдуватись. Але чи справді відходите? Скільки ще маєте часу?

— Чверть години.

— Так хоч на ту хвилинку розгостіться. Може вже не так скоро побачимось...

Я скинув шолом і шапку, відложив кріс. Тоді взяв її за руки та дивлячись в очі спитав: — Чи вірите, що хоч не скоро, а всеж побачимось? Чи я зможу шукати зустрічі з вами?

— Очевидно, що вірю! — сказала вона спокійно та ніжно. — Ви ж любите мене, Андрійку, (перший раз назвала мене по імені) її ви знаете, що я...

— Що ви? — спитав я, наче не знав.

— ...І я вас люблю...

Перший поцілунок злучив наші уста та перервав дальшу розмову...

*

Чи ви знаете, що таке перший поцілунок з коханою дівчиною, тоді, як обоє молоді, ще дуже молоді! Тоді, як серед зими весна в їх серцях! Скільки в ньому ніжности! Скільки якогось надземського, величного чуття!

Ех-ех! Та що про це говорити! Пощо згадувати?...

На прощання я повісив на її шиї срібний медалик, що його дістав від сестри йдучи на війну. Хай він — мовляв — замість мене тулиться до твого серця. В мене на пальці залишив її перстень.

Ми обіцяли писати одне до одного якнайчастіше. Ще один поцілунок, ще одно дружнє стиснення рук... і я пішов здоганяти свою сотню.

— — — — — — — — —

Що вам ще оповісти про це?.. Ми писали до себе часто. Її листи були для мене єдиною потіхою серед военних трудів.

Нашу дивізію перенесли небавком до Румунії, потім на італійський фронт. Переїжджаючи туди я чув якийсь дивний неспокій. На мої два останні листи я не мав від Анни ніякої відповіді. Що могло статись? Я знав, був того певний, що вона була мені вірна. Але чому не пише?.. Відповідь на це питання я дістав уже на італійському фронті. Писала одна з жидівочок-шинкарок, що в них мешкала Анна. Вже не жила.

Два пяні підстаршини посварились у шинку та почали стріляти. Одна кулька перебила двері, що напроти них сиділа Анна, і влучила її у шлунок. Не було рятунку. Третього дня Анна вмерла. Перед смертю вона наказувала, щоб не посміли зняти з неї медалик, який носила (мабуть той від мене) та просила, щоб повідомили мене про її смерть.

— — — — — — — — —

Ось така була моя перша зустріч з дівчиною на війні. Тепер кілька слів про другу зустріч.

Десята італійська офензива над Ізонцом була на нашому відтинку дуже кривава. Був це вже не ряд боїв, а радше безупинна різня, ятки з людським мясом. Людина почувалась там серед експльозій гранат і мін така маленька, така бідна, що заяць, окружений і цькований псами міг би бути добрим його образом.

В таких випадках має людина очевидно одну тільки думку, як зберегти єдину любов, любов життя. Серед того затиралися в памяті образи всіх дорогих осіб, наче їх ніколи на світі не було. Всі думки були зосереджені в тому напрямі, щоб знайти кращий сховок, щоб серед такої різанини не дати себе забити, не впасти.

Я забув, чи радше не думав тоді про Анну...

(Кінець буде).

„Стронніцтво Людове“ було донедавна у Польщі заборолом течій, що симпатизували з чехословацькою демократією. Як відомо, ця остання грала і програла на панславізмі ігноруючи силу і значіння Польщі. Тепер на вічах „Стронніцтва Людового“ всякі промовці домагаються „співпраці з українцями вказуючи спільного ворога для цілої Славянщини“. Засадничо не маємо нічого проти співпраці з українцями, але рішуче мусимо застерегтися проти панслявістичнихноток у цій справі.

„Панслявізм, як це ми бачили ще недавно на прикладі Праги, служив інтересам Москви, був і є доктриною російської експанзії. Останні досвіди Праги виказали, що Москва розуміє його одмобічно, а тому що поляки це собі досконало зясовували, пансдявісти завжди дивилися на них кривим оком. Ті, що з уваги на небезпеку сутички з Німеччиною починають у Польщі думати про панслявізм і хочуть навіть зробити його чинником внутрішньої політики, дають доказ, що не мають віри в силу польської культури і держави, забувають, що Польща мала власні концепції організації східніх і середніх просторів Европи та що ці концепції можуть і повинні віджити.

„Панслявізм, як площина внутрішніх умов у Польщі може стати відбивнею до того, щоб чужі мішалися в наші справи.

„Живемо між Москвою і Німеччиною і коли хочемо жити самостійно, мусимо вміти передовсім самостійно думати політично.“

Так виглядають засадничі застереження проти панслявізму п. Стажевського. Може згодом докладніше почуємо про ті „власні концепції організації східніх та середніх просторів, які повинні віджити“.

Райх, Третій Райх і гітлеризм.

Що небезпечніше для Польщі — питається кореспондент виленського „Слова“ п. Люп у своїй статті, надісланій з Берліна, п. н. „Райх і Третій Райх“ (ч. 159 з 13-го червня ц. р.).

„Коли мова про сьогоднішню Німеччину — читаємо — то треба розріжнити три елементи: Райх, Третій Райх і Адольф Гітлер. Ці три чинники не однозначні. Рішальним фактом на коротку мету є очевидно справа, чого хоче Гітлер. Вже на довшу мету виглядає проблема, які є вигляди розвитку і тривкости могутности спертої на такий специфічний лад, як Третього Райху. Але основне — і постійне — питання: чи така велика держава, як теперішній Райх, що лежить у самому серці Европи, може знайти спосіб і методи мирного співжиття зі світом, чи теж шляхи до того замкнені і чи війна з німецьким Райхом — байдуже, який буде її лад та її ідеольоґія — неминуча.“

Основну небезпеку для Польщі автор добачує в тому, що Райх тепер занадто великий і занадто могутній. Польща не може бути його партнером ані союзником, може бути тільки васалем або противником. Васалем бути не хоче, отже мусить бути противником. Те, що до проводу в німецькому народі дійшов Берлін зі своєю надто здисциплінованою людністю, приневолює всі народи мілітаризуватися. І вкінці надмірне упромисловлення Німеччини спонукує її шукати ринків збуту, бо її промисл може працювати нормально тільки тоді, як працюватиме для 250 міліонів. Доки не знайде відповідного ринку на Сході чи за морем, Райх творитиме собі ринки у „протекторатах“, тобто мусить іти на нові анексії. Все те каже, що війна з Райхом неминуча, як довго він буде у теперішніх границях.

„А доки він у теперішніх границях, то краще, щоб це був Третій Райх, ніж інший. Бо Третій має менше „мирових“ виглядів ніж інший. А „немирові“ здобутки скінчаться для Третього Райху сумніше, як для кожного іншого.“

Тому п. Люп є того погляду, що переворот у Німеччині чи упадок Гітлера — це була б для Польщі подія дуже нещаслива.

Пропаґандивний розмах кс. Мйодонського.

Познань, 7. VI. 1939.

Дня 6. червня в Познані в салі „Дому жолнєжа польскєго“ відбувся виклад відомого провідника „Союзу ходачкової шляхти“ ксьондза-полковника д-ра Антона Мйодонського на тему: „Національна проблема на східних землях та польська державна рація“. Прелеґент постарався, щоб виклад був цікавий не тільки для познанчиків і взагалі поляків, але і для українців.

На вступі кс. Мйодонський зазначив, що говоритиме про Галичину (казав: Малопольщу) з погляду оборони держави саму правду й тільки правду тому, що звичайно можна почути в галицьких справах ріжні небилиці й теревені та навіть свідомі фальші. Фактом є, казав кс. Мйодонський, що національні відносини в Галичині змінились на користь Польщі. **Сьогодні в Галичині є 54% поляків.** Колиб удалося зревіндикувати ще 1,200.000 душ тих, що „зрушилі сєн“, то національний склад галицького населення був би такий: 64 проц. поляків 27 проц. українців та 9 проц. жидів. Доказом зміцнення польщини в Галичині — твердив кс. Мйодонський — є факт, що вона випала з круга зацікавлення Гітлера. Не менший доказ — останні самоуправні вибори, в яких кількість польських представників збільшилась на 12 проц. Нічого не помогло, що українці перед виборами вчили грамоти своїх анальфабетів, нічого не вийшло з їхнього чванства, що „тут Україна, Бог і німці (!) нам поможуть“. При цих виборах — заявив піднесеним голосом кс. Мйодонський — показалося, що багато людей шукало України в Галичині там, де її „ніґди не било, нема і не бендзе“.

Є фактом — продовжував кс. Мйодонський — що всі прояви цивілізаційного життя Галичини від віків творять поляки. Даремне було б шукати там якихось памятників чи слідів таких памятників української культури, зате на кожному кроці впадають самі в очі маркантні прояви польської культури. Бо це польська земля про приналежність якої до польської держави рішили бої з 1919 р. „Я не приїхав до вас з „кресів“ — кликав кс. Мйодонський. — Я приїхав до вас з Польщі!“

Богу дякувати — казав о. Мйодонський, — що нарешті поляки в Галичині пробудились і перестали будувати угоди з русинами коштом підставового польського національного інтересу. 15 літ діялось недобре; галицькі поляки, не маючи нізвідки моральної підтримки, не знали, що їм робити. Дійшло було вже до того, що польське населення розпачало вистрашене і стероризоване, а рівночасно ширились „Маслосоюзи“ та „Просвіти“. Ширились тому, бо були в них ідейні й меткі люди. Відносини докотились до того, що за 18 років 720.000 морґів землі висунулося з польських рук, переходячи до українців або жидів. Український нарід, підбурюваний „проводирами“, зачав відчувати що нема сильної руки та що вистане в уряді розмовляти „по руску“ на те, щоб справа була скорше полагоджена. Були навіть такі випадки, що „руска“ вчителька била в Ярославі по лиці польські діти та що інспектор у Добромилі в часі державного свята висловив жаль, що нема українських прапорців. Роззухвалені українці почали боротьбу на ножі, сірники та сокири й довели до того, що **до 1934 р. знищили і спалили всі державні тартаки вартости 100,000.000 золотих (!!).** А польський хлоп мовчав, чекав, як довго ще таке буде. Та те все належить нині вже до історії.

Що було причиною, що в Галичині відродився польський дух? Причиною була — **нормалізація,** отже акт, який мав на увазі управильнити відносини між обома народами. Українські посли, партнери нормалізації, вели (тут кс. Мйодонський ґестикулюючи підносив свій голос до гураґану) фальшиву нормалізаційну гру: що інше казали в соймі і що інше в терені. Пос. Тершаковець на вічу в селі Росохах хвалився, що вже істнує український уряд за кордоном, що пришле селянам обуви й інші речі. Коли цей уряд появиться у краю, то настане великий добробут (тут кс. Мйодонський показав рукою): корови будуть ось-такі великі, коні ще більші. А другий український посол Витвицький, „внук польського поета“ поляк з діда прадіда, своїм гайдамацьким „боритєльством“ довів був до того, що по одному вічу ходачкова шляхта всадила його на тачку й вивезла за село. На одній академії такий малий гайдамака відважився був декламувати: „Я не знаю, що то лях, я не знаю, що то страх“. В селі не можна було заложити „кулка рольнічого“, бо це, мовляв, противиться нормалізаційній угоді. Дійшло до того що до справ мусіло вмішатись військо. Польський генерал урятував справу, бо мав зрозуміння для вартости і важности Галичини.

Бо Галичина — заявив прелеґент далі — це **велика річ. Це: нафта, збіжжя, сіль, ліси, ріки і потоки.** В надрах галицької землі дрімають великі богацтва. Під Львовом — це поклади вугілля. Але найважніше — це польський дух населення, яке на тій землі є ... військом. Нарід відіймає собі від уст, а дає на школи й на ФОН. Це греко-католики, що мають польську душу й польське серце. Треба кожному полякові розуміти, що ... Польщі без Галичини, без її багацтв і залізничих шляхів. Ні пядь тої землі не може ... до чужих рук і ніхто не сміє мати якихось ... ... „Русинів“ признаємо братами і ... для льояльних усс. для інших — ...

сева. З українцями поляки перестали вже цяцькатись — казав кс. Мйодонський — і уладнують свої відносини до них згідно з польською державною рацією.

Пробудження польської суспільности настало 23. листопада 1935 р. у дні коли створився „Секретаріят Порозумєвавчи", який повів послідовну та порозуману акцію. Боротьба кипить з того часу на трьох відтинках: релігійному господарсько-економічному та освітньому. На початку становище було жахливе: 500.000 стрічених душ, один костел на 87 км² (одна церква на 27 км²), перемиський гр.-кат. єпископ діставав дотацію на утримання 220 питомців, а латинський тільки на 80. Те все змінилося! Українці скаржились уже навіть у Римі. 251 греко-катол. священників станиславівської дієцезії було в минулому році покараних. Між тими священиками — казав кс. Мйодонський були такі, що замість хреста вішали в церкві „біли українське" або казали малювати портрети „бандитуф Гонти і Залізняка". Тепер ми з ними не бавимось! Могутність та зріст костела — це могутність Польщі. При допомозі війська та громадянства збудовано вже в Галичині багато костелів і каплиць. Під цю пору **будуємо 200 костелів та 500 „домів людових", одночасно ревіндикуємо людність при помочі священиків, учителів та війська.** Змінюється мова й назвища, лишається польська кров. Навіть ці, що говорять ще по „руску", добре розуміють, що „єнзик тен — то єнзик до відел і до гною, а для справ вєльких єст єнзик польскі".

„Секретаріят Порозумєвавчи" звернув велику увагу на школи. Вплив цієї акції такий, що часто українські села домагаються польських шкіл і що належить до історії аномалія недавніх часів, коли деякі польські діти мусіли вчитись по українськи.

Також на **господарському відтинку** польські організації розбивають легенду про господарську силу українців. Бо українці вміють тільки кричати і говорити: Целевич говорив, Мудрий говорив, Левицький також говорив... а поляки працюють і чекають, щоб українці почали платити на ФОН. Бо паперових ухвал диловодности УНДО поляки не признають. Важна справа Маслосоюзу. Львів потребує 30.000 л. молока денно, 22.000 л. давав досі Маслосоюз, решту польські молочарні й баби з села. Тепер це змінилось. Нині польські молочарські союзи доставляють 23.000 л., Маслосоюз 2.000 л., решту селяни. Але деякі польки далі ходять по закупна до Маслосоюзу. Кс. Мйодонський сказав на адресу цих пань дослівно: „Глупота тих польських пань, що купують у Маслосоюзі не знає меж".

Одначе польська господарська сила зростає в Галичині з кожним днем. **У самій Тернопільщині поляки будують тепер 9 товарових домів і коло 200 крамниць.** Де тільки польські господарники покажуться, зникають українські кооперативи. Бо в українців крадуть, а поляки працюють чесно. В західній Польщі не повинні боятись за галицьких поляків. Поляки в Малопольщі сплять спокійно. Бо там Польща. „Хто скаже вам щось інше — казав кс. Мйодонський — що там Україна, то „вальце го в гембе".

Закінчив шановний прелегент перехвалками з діяльности „Союзу ходачкової шляхти". Число зревіндикованих шляхтичів зростає з дня на день і досягло вже 300.7000 членів, фанатичних поляків, що готові за Польщу хоч зараз згинути. (Цікаве, що кс. Мйодонський в кожному свому викладі підносить число членів „Союзу ходачкової шляхти" в небувалій прогресії — що тижня на кількадесять тисяч. — Ще перед яким тижнем у часі викладу в Кракові кс. Мйодонський висловлював побажання, щоб управі „Союзу" вдалося колись „ревіндикувати" до своєї організації всіх 300.000 ходачкових шляхтичів, а тепер уже подав це вимріяне число як факт і завершив його ще з чубком). Познанчиків кс. Мйодонський прохав приняти дітей з шляхотських сіл на ферії.

Більшість учасників викладу кс. Мйодонського в Познані — це були старшини армії, які час до часу оплескували свого товариша ксьондза-полковника. **Їм у Познанщині не так легко перевірити подробиці ентузіястично-оптимістичного викладу голови „Союзу ходачкової шляхти".**

Чи стиль, дух та тенденція викладу приносять честь темпераментному ксьондзові-полковникові, про це кожний читач може мати свій погляд. Але ми думаємо, що на основах ненависти не можна нічого тривкого збудувати.

И. К.

Жиди на кораблях'

БУКАРЕШТ, ПАТ. Вночі на вівторок відплив з порту Мангалія корабель „Мамара" під прапором Панами, що має на свому чердаку 500 жидівських емігрантів з Німеччини. Тієї самої ночі відмовили права виплисти з порту Бальціо кораблеві „Аджіо Ніколяс", що має на свому чердаку 552 німецьких жидів. З них коло 150 встигло втекти з концентраційного табору в Дахав і три місяці чекали на змогу виїхати з Румунії. Також на Дунаю між портами Тулька і Суліна стоять на якорі 3 річні кораблі з 1.300 жидівськими емігрантами. Вони чекають на змогу поїхати в дальшу дорогу, при чому частина з них має пашпорти з візами до Шангаю. Інші думають поселитися у південній Африці або Палестині.

ТЕЛЬ АВІВ, ПАТ. Кількасот жидівських утікачів, які знаходяться на чердаку корабля „Астір", що не має дозволу причалити до берегів Палестини, вислали до влади в Тель Авіві телеграму, в якій повідомили, що для протесту проти того розпорядку вони почали голодовий страйк.

ЯПОНЦІ ХОЧУТЬ СТВОРИТИ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КИТАЙСЬКИЙ УРЯД.

ШАНГАЙ, ПАТ. Ванг-Шінг-Вест, що перебуває тепер в Японії, виїде небавом до Китаю, де намагатимуть створити рід коаліційного уряду, у склад якого ввійдуть елементи, що належали свого часу до урядів у Шункіні, Нанкіні і Пекіні.

—o—

Кредит на літаки.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Буджетова комісія палати репрезентантів ухвалила внесок департаменту війни у справі признання кредиту у висоті 292.695 тисяч долярів. З цієї суми призначили 189.845 тисяч долярів на закупне 1.000 літаків, що піднесе число літаків американської армії до 5.000.

Далі припиняють діяльність українських установ.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В ЗАПИТОВІ.

Рішенням львівського повітового старости зі 7. ц. м. припинено діяльність читальні „Просвіти" в Запитові. Як мотиви свого рішення подало львівське староство те, що будьто члени згаданої читальні спричинюють ексцеси, напр. в березні ц. р. обкинув хтось камінням Елеонору Ленковську, яку теж за намовою членів читальні обкинено друге камінням у часі Зелених Свят. Це має б доказувати, що згадана читальня не виконує своїх завдань виховання молоді, не намагається в найменшій мірі не допускати до подібних ексцесів, які будьто на терені читальні в останньому часі трапилися та які загрожують публичній безпеці, спокоєві та ладові. Від рішення львівського староства виділ читальні „Просвіти" в Запитові вніс відклик до львівського воєвідського уряду.

ЗАБОРОНА ЗАЛОЖИТИ КРУЖОК „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ" В НАГІРЦЯХ.

Жовківське повітове староство заборонило заложити кружок „Сільського Господаря" в Нагірцях. Своє рішення мотивує староство тим, що істнування такого кружка в місцевості, „в якій досі згідливо співжиють національности польська, руська й українська, може з уваги на теперішній склад управи спричинити загрозу для спокою та публичного порядку. Бо ствержено, що члени управи неприязно наставлені до польського й руського населення та можуть легко викликати заколот спокою та порядку".

„Мадяри стоятимуть на сторожі незалежности свого життя і своїх рішень".

БУДАПЕШТ, ПАТ. В понеділок відбулося перше засідання послів урядової партії. Премієр гр. Телекі у промові підкреслив, що уряд зберігатиме конституцію, що мадярська політика при своїй повній самостійности змагатиме до нових приязней зберігаючи старі та що мадяри шануючи справедливі інтереси інших народів стоятимуть на сторожі незалежности свого життя і своїх рішень. Далі премієр говорив про необхідність дальшого зброєння.

—o—

Чи Болгарія приступить до балканської антанти?

БІЛГОРОД, ПАТ. Відвідини мін. Ґафенку в Анкарі й Атенах стали предметом загального зацікавлення югославянських політичних кол. Тут панує пересвідчення, що ці відвідини причиняться ще більше до скріплення співпраці між державами-членами Балканської Антанти.

На увагу заслуговує стаття білгородського щоденника „Самоуправа", який пише широко про можливости поширення Балканської Антанти через приступлення до неї Болгарії. Часопис підкреслює, що після договору в Салоніках двері до Балканської Антанти для Болгарії завжди отверті.

Бомби і міни в Єрусалимі.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. У вівторок від досвітку експльодувало в Єрусалимі 7 бомб і одна міна. Кілька з тих бомб знищило телефонічні будки в різних дільницях міста. В Яффі вибухла бомба, яка важко поранила англійського поліціянта й арабського візника.

Вночі на вівторок у Єрусалимі арештували кількох жидівських студентів під замітом, що доставляли вибуховий матеріял жидівським терористам.

Дрібні вістки.

Президент Сметона підписав у понеділок коло 100 актів ласки. Вони відносилися до коло 70 осіб, засуджених звичайним порядком та до коло 30 осіб, яких засудив військовий суд.

Мін. Чяно відвідає в недовгому часі еспанського міністра внутрішніх справ Серрано Сунєра в Бургос.

Союз старшин чехословацької армії зліквідовано рішенням влади. На його місце дозволили створити союз виключно з харитативними цілями. Одночасно зліквідовано чехословацький військовий видавничий інститут та військову книгарню.

В часі відкриття нововибраного парляменту Іраку регент Абдуліла виголосив промову, в якій підкреслив зріст безпеки на сході під впливом заключення англійсько-турецького договору.

Незвичайна посуха, яка навістила хліборобські стейти Злучених Держав, каже рахуватися з тим, що сьогорічний збір буде розмірно малий.

В еспанських урядових колах вининув проект продовжити військову службу до двох літ. Крім того мужчини почи́нали б військову службу не в 21-ому, але у 19-ому році життя.

Двох урядовців японського ґенерального консуляту в Нанкіні вмерло внаслідок затроєння, якого жертвою впали учасники бенкету, що його видав нанкінський уряд на честь японського віцеміністра закордонних справ.

Близько місцевости Льгроно в Еспанії впав до ріки Ебро підчас летунських вправ літак-бомбовик. Двох старшин-летунів важко ранених, механік загинув на місці.

„Панамерікен Ейрвей" урухомить з днем 25-го ц. м. правильну повітряну комунікацію між Злученими Державами й Европою через Португалію і Францію.

Під неприсутність у Букарешті міністра закордонних справ Ґафенку його функції з доручення корони виконує премієр Калінеску.

Забрали звіти всіх читалень і філій „Просвіти“ з Матірнього Т-ва.

У вівторок, 13. ц. м. коло год. 11-ої передполуднем прийшли три представники (згодом прийшло ще 6-ох) городського староства у Львові до канцелярії Матірнього Т-ва „Просвіта“ у Львові і покликуючись на відповідні постанови закону про товариства з 1932 р. зажадали видати їм надіслані звіти про діяльність усіх читалень і філій „Просвіти“ з трьох останніх років. Перед год. 6-ою вечором представники влади покинули канцелярію Матірнього Т-ва „Просвіта“ забираючи зі собою звіти читалень і філій „Просвіти“ з трьох останніх років: 1936, 1937 і 1938.

—o—

Меморіял львів. професорів до премієра і міністрів.

Львівська вечірня преса принесла широкий меморіял львівських професорів університету та політехніки у справі жахливої ситуації у львівських високих школах, у яких уже цього року стратило життя двох студентів. Автори меморіялу підкреслюють, що фанатизм частини високошкільної молоді нагадує середневічні часи. Тому, що у всіх трьох випадках убивств на терені львівських високих шкіл виновників не знайдено і вони ходять безкарно і тому, що молодь не має далі змоги спокійно вчитися серед таких несамовитих умовин, підписані на меморіялі звертаються до премієра, міністра справедливости, мін. закордонних справ та до маршалів сойму й сенату:

1) Негайно застосувати наглі фізичні засоби, що гарантували би постійно безпеку життя та екзекутиву державних законів і розпорядків влади на терені високих шкіл.

2) Усунути з високих шкіл деструктивні чинники.

3) Зреформувати управи академічних домів та увільнити їх від кермування одною партією.

Той меморіял зложила делеґація професорів високих львівських шкіл у складі: б. ректор університету Кульчинський, б. ректор політехніки Сокольницький та професори Братро, Кшеменевський і Круковський.

—o—

Польські амбасадори покинули столиці тотальних держав.

ВАРШАВА, 13. 6. Польська преса приносить вістки, що оба польські амбасадори в Німеччині й Італії, Ліпський і Венява-Длуґошовський перебувають під цю пору у Варшаві, або у своїх приватних маєтках. Польська преса пише, що оба амбасадори не швидко виїдуть на свої дипльоматичні станиці. У витвореній напруженій політичній атмосфері дальший побут амбасадора Ліпського в Берліні та амбасадора Длуґошовського в Римі був неможливий.

—o-o—

Затяжна японсько-китайська війна швидко не скінчиться.

ТОКІО, ПАТ. У звязку з близькими другими роковинами военної акції японської армії в Китаю, що припадає на 7. липня, міністерство війни видало летючку з покликом до японського народу, щоб напружив усі сили до останньої перемоги та устійнення нового ладу на Далекому Сході. Летючка, в накладі 500 тисяч примірників, підкреслює, що цілий край повинен якслід поставитись до веденої в Китаю війни, бо до остаточного зломання спротиву китайських військ треба буде ще три роки боротьби. Остаточною нашою метою — кінчить летючка — устійнити на Далекому Сході тривкі економічні взаємини між Японією, Манджу-ко і Китаєм.

КРИВАВА БИТВА НАД ЖОВТОЮ РІКОЮ.

ЧУНКІН, ПАТ. Китайські джерела повідомляють, що наступ японців у провінції Аймед з метою здобути важну переправу на Жовтій ріці по кількатижневих боях заломився. Японці мусіли відступити на свої давні позиції.

За спільну оборону прибалтійських народів

КОВНО, ПАТ. У Ковні закінчився в понеділок балтійський конгрес і балтійські дні, в якому взуло участь коло 200 представників суспільних товариств з Латвії та Естонії крім литовських товариств. Конгрес приняв низку резолюцій, з яких одна підкреслює, що єдність балтійських держав є найкращою запорукою їх волі і незалежности. Тому цю єдність слід поглиблювати всіми засобами. Конгрес видвигнув гасло оборони спільними силами незалежности і волі прибалтійських держав. Інша резолюція висуває домагання у справі заложення при університетах прибалтійських держав лекторатів мов двох інших держав; влекшення руху подорожніх, зокрема молоді між прибалтійськими державами, скасування віз та зменшення пашпортових формальностей. Крім того на пресовій нараді висунули проект спільної пресової інформаційної аґенції. Черговий конгрес відбудеться в 1940 р. в Таліні.

—o—

Повна згода між В. Британією та Злученими Державами.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Вся американська преса підкреслює однозгідне далекосягле значіння візити британської королівської пари у Злучених Державах. Більша частина преси підкреслює, що між британською імперією та Злученими Державами панує від тепер повна згода поглядів на міжнародні проблеми. Відсутність прикордонних фортифікацій між Канадою і Злученими Державами є символом мирних взаємин між В. Британією та Злученими Державами. Американські політичні кола привязують велике значіння до розмов короля з през. Рузвельтом. Неприсутність 24-ох сенаторів і кількадесять послів на офіційнім привитанні королівської пари пояснюють тим, що згаданих парляментарів вибрали в округах, що їх замешкують майже виключно ірляндці.

—o—

Намаганий атентат чи демонстрація.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У вівторок 13. ц. м. відбулась розправа перед поліційним судом проти 48-літнього Льовльора за те, що перед кількома днями стріляв до самоходу княгині Кенту і до вікон вілі льорда Гервуда, який одружився зі сестрою короля. Льовльор приїхав до Англії в половині квітня ц. р. 4. ц. м. бачили його перед палатою княгині Гервуд. На другий день рано ствердили, що в однім вікні палати була дірка від кулі. Того дня вечором бачили Льовльора на сходах палати, де мешкає кн. Кенту. У хвилині, коли кн. Кенту їхала самоходом до кіна — Льовльор стріляв до самоходу, але не вцілив. Слідство виявило, що в тому часі не було нікого на вулиці поза самоходом кн. Кенту. Льовльора зловили у хвилині, коли втікав ровером. При нім знайшли стрільбу калібру 22 з відтятою люфою і 21. набоїв. Підчас ревізії в його помешканні знайшли ще 1.000 набоїв. Арештований мав дозвіл на зброю, на якім записав собі два адреси: палати кн. Гервудс і кн. Кенту. Характеристичне, що стрільба не мала „мушки“ і кулі були втяті так, що стріл був зовсім нецільний. На розправі підсудний заявив ось що: зброю носив кілька днів, коли ходив до Бекінґгем палас і до Віндсору, бо хотів оглянути королів і князів. Хтось мені сказав, що під згаданою адресою мешкають князі. Тому пішов туди вечором, щоб побачити кн. Кенту. Поліційний суд по цій розправі рішив відступити справу Льовльора карному судові у Льондоні

Сойм і сенат.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ.

У вівторок 13. ц. м. відбулось чергове пленарне засідання сенату, що приняв кілька законів, які недавно ухвалив сойм. І так сенат приняв такі законопроекти: про управильнення правного стану Православної Церкви в Польщі, про скасування родових ординаційних маєтків, яких є ще у Польщі 55, про адоптування малолітніх і про ремісничі палати та їхні союзи. Крім того сенат розглянув декілька законів, що їх розтягнуть на недавно прилучені землі до шлеського воєвідства.

КРЕДИТИ ДЛЯ ХЛІБОРОБІВ ПІД ЗАСТАВ ЗБІЖЖЯ І ХУДОБИ.

ВАРШАВА, ПАТ. На однім з останніх засідань економічний комітет міністрів розглянув справу збіжевої політики та устійнив напрямні цієї політики на найближчий рік 1939—40. По нараді комітет міністрів рішив зберегти норми перемелювання збіжжя в дотеперішній висоті, швидко розбудувати збіжеві маґазини, щоби збільшити збіжеві резерви і зміцнити торговельний апарат збіжжям розбудовою кооперативних централь. Крім цього комітет рішив збільшити консумцію збіжжя на внутрішнім ринку, урухомити для хліборобів реєстровий кредит під застав збіжжя і давати зачети на збіжжя. На це призначено 55 міліонів зол. з тим, що на випадок потреби уряд збільшить ще цю квоту. Відсоток від реєстрових кредитів під застав збіжжя не буде перевищати 4 і пів %, для дрібних зачетових кредитів 4%. Далі комітет рішив признати кредити під застав для установ, підприємств, кооператив та інших централь, які займаються скупом і перерібкою рільних продуктів. Хліборобські кооперативи та їх централі дістануть кредити для торговлі збіжжям уже від 1. липня ц. р. і платитимуть від них відсотки у висоті 5%. Вкінці урухомлять теж реєстровий і зачетовий кредит під застав худоби.

Пленарне засідання сойму відбудеться в пятницю 16. ц. м. в год. 11-ій передполуднем.

—o—

ПОЛК. КОЦ ВИЇХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ВАРШАВА, ПАТ. У вівторок 13. ц. м. виїхав до Льондону б. міністр полк. А. Коц.

—o—

НІМЕЧЧИНА ГОТОВИТЬСЯ ДО ВАЖНИХ РІШЕНЬ.

БЕРЛІН, 13. 6. Вчора відбулася в міністерстві зак. справ конференція дипльомат. представників Райху, акредитованих при державах Середущої Европи. Ця конференція триватиме кілька днів. Вона присвячена плянові німецьких операцій у Середущій Европі.

Ген. Франко їде до Риму.

ЗАТІСНЕННЯ ВЗАЄМИН МІЖ ІТАЛІЄЮ ТА ЕСПАНІЄЮ.

РИМ, ПАТ. „Трібуна“ повідомляє з Бурґос, що ґен. Франко приїде з візитою до Риму з кінцем вересня ц. р.

Аґенція Інфор оголосила такий комунікат у звязку з візитою еспанського міністра внутрішніх справ Серано Сунера в Римі: Римська візита мін. Сунера, представника ген. Франко закінчилась розмовою у венецькій палаті між Мусолінієм та мін. Сунером у присутности мін. Чяно. Вислід візити обговорено обширно в офіційних заявах. Комунікат згадує про дальше затіснення взаємин між Італією та Еспанією. Вкінці аґенція Інфор підкреслює, що еспанська військова місія оглянула промислові заведення в Торіно і відїхала до Дженови, де стрінеться з еспанською морською місією, що оглядає Ліворно та Спецію, звідкіля відїде до Еспанії.

ВІДЕНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИПЕЧАТАЛА ДОЛЮ СЛОВАЧЧИНИ?

ЛЬОНДОН, 13. 6. Льондонські політичні кола здогадуються, що конференція словацьких міністрів у канцлера Гітлера підчас його побуту у Відні припечатала остаточно долю Словаччини, яку поділять між Німеччину і Мадярщину.

БРАТИСЛАВИ НЕ ПРИХОДИТЬ НІЯКИЙ НІМЕЦЬКИЙ ГАРНІЗОН.

БРАТИСЛАВА, 13. 6. Словацьке пресове бюро спростовує вістки, що їх подали ... про те, що до Братислави має прийти німецький ґарнізон маґдебурського полку. СТК заявляє, що всі ці вістки є звичайною видумкою

З природи і життя.

Підземна небезпека.

Багато околиць та цілих країн на полудневій півкулі нашої землі живе постійно під загрозою переміни врожайних та залюднених околиць на голі безлюддя та мертві пустарі. Спричинником цього загрозливого для мешканців деяких країн явища є малі комахи подібні до білих мурашок т. зв. терміти

Найстарша цивілізація.

Ті цікаві створіння цілком подібні з вигляду величини до мурашок сліпі. Вони мають тіло, що не терпить сонця; коли вигребати терміта на світло сонця, його промені вбивають комаху за кільканацяти хвилинах.

Сліди термітів найшли вчені в дуже давніх покладах скал, що походять з тих мрячних епох, коли ще не було ніякого сліду людини на землі. Їх предків віднайшли вчені у скалах з перміської геольогічної доби у пермських формаціях. Інші вчені віднайшли сліди термітів у третинній геольогічній добі в покладах Англії, Німеччини і Швайцарії. Тіла цих таємних створінь найшли замкнені в цілости у бурштині. У бурштині найшли досі 150 їх відмін. Всеж якби і не було вони сягають на кілька міліонів років узад.

Характеристична є їх цивілізація і орґанізація життя міліонових мас. Вона найстаршою на нашій землі. Під багатьома оглядами вона вища від цивілізації бджіл, муравлів, навіть людини, хоча вона дика, понура і часто просто вражаюча.

Пасерби природи.

Великі терміти живуть виключно в гарячих підтропічних країнах. Вони завздовжки 3—12 міліметрів. Небагато живих істот на землі так мало вивінувані природою до боротьби за прожиток, як терміти. Терміт не має жала бджоли, ані хітинового панциря мурашки, що є його найбільшим ворогом. Він отяжілий і такий неповоротний, що не може навіть рятуватися втечею. Він стає жертвою кожного птаха, гада чи комахи, що тільки його подибає, — бо всі мають апетит на безборонну комаху зі соковитим, мягким тілом. Насмішка природи наказала термітові жити тільки в рівниковій смузі, де вбивають його промені сонця, як тільки виставити його на світло. Термітам треба до життя вогкости, одначе природа поселила його в краях, де в часі сім чи вісім місяців не паде ні краплина дощу. Без огляду на це все терміти пристосувалися до тих жорстоких умовин і збудували собі оселі, до яких не заглядають убивчі промені сонця, вони уміють в них витримати цілий рік однакову теплоту і вогкість, забезпечити свої мешкання, розмножитися в міліярди і вступити в ряди найбільших завойовників земної кулі.

Термітовище.

Досі дослідники пізнали яких 1.500 ґатунків термітів. Вони ріжняться всілякими прикметами. І так одні ґатунки будують велитенські оселі, у других вояки мають спеціяльні залози сповнені гризкою рідиною, якими відпирають атаки ворога, інші відбувають нічні мандрівки джунглею шукаючи за будівельними матеріялами, є ще сотні інших ґатунків зі своерідними органами та звичками.

Терміти мешкають у підземних гніздах і земних копцях, які будують від середини, щоб охоронитись перед убивчими променями сонця. Часто їхні домівки займають цілі поля на кілька кільометрів і доходять до кількаметрових висот. Здалека таке поле виглядає як руїни якогось старинного міста з рештками колон. Їх вежі т. зв. по французьки термітієри покриті грубою верствою цементу такого тривкого, що його не розібе навіть сталевий дзюбак. Досліди над термітами дуже трудні, а дослідники мусять одягати шкіряну одіж і маски, щоб уникнути тисячних уколів. Найбільші шкоди спричинюють терміти своїми оселями в Австралії. Там термітовища виглядають просто фантастично. Раз вони виглядають як хроповаті горби, що мають яких 30 кроків обводу, високі на 2—4 метри, — то знов як велика купа бодяків, як скамені́лий нагло вулькан з лави, немов накопичення скаменілих губок, стирчачих з болота, вкритих від дощів.

Ці дивні форми їх горбків є висліду того, що вони будують свої домівки від середини, тому їх не цікавить зверхній вигляд житла, а вигода з середини. Найбільша частина оселі є під землею, над землею надбудова повстає тільки з того, що терміти усувають з підземелля. Намул чи радше рід цементу, з якого збудовані термітовища перейшовши через шлунок комахи стає незвичайно роздріблений і врожайний, так, що на цьому можуть рости навіть дерева, які терміт на своєму чомусь дуже шанує.

Будова і середина житла.

Коли перекроїти термітовища, видно в середині велике місце, де вилягаються личинки термітів. Завдяки спеціяльній системі доступу повітря панує там постійна вогкість та влітї і взимі та сама температура. Осібний апартамент має королева - матка, що є звичайно на кільканадесять разів більша від решти комах. У нижчих поверхах містяться запаси пожованого дерева та дрібно покраяного зілля. Деякі ґатунки мають також мясну поживу, вживаючи до цього надміру своїх личинок, яким обтинають ноги і відгодовують їх, зїдаючи, коли треба.

З велитенського підземного гнізда терміти будують муровані зі свого цементу коридори, якими доходять під дерева, корчі, доми, що достачають їм целюльози, яка є їх головною поживою. Так частини таких країн як Цейльон, Австралія є на просторі цілих кільометрів підміновані підземними ґалеріями тих комах, що заміняють їх на цілком непридатні до замешкання. У Трансвалії і Наталю цілий край є майже засіяний термітовищами.

Віджива.

Терміти мають найдосконаліший спосіб відживи; вони живляться виключно целюльозою, яка по мінералах є субстанцією найбільш поширеною у світі. Всюди, де є дерево, корінь, тернина чи якесь зілля, вони мають невичерпані засоби тої відживи. Терміти мають у себе три касти: робітників, лицарів та розмножників. У термітовищі панує матріярхат з королевою на чолі. Крім того більшість термітів це робітники, а частина з них є лицарями, що мають хітинові панцирі на передній частині тіла. Тільки робітники вміють їсти і травити, тому вони годують решту населення. Коли якийсь терміт якоїнебудь касти хоче їсти, тоді він дає знак ріжками робітникові, який віддає другому термітові цілу кількість поживи, яку носить у животі. Крім цього терміти зїдають усе, що має хоч би слід целюльози, а також трупи термітів і свої виділини.

Боротьба з термітами дуже тяжка, майже безвиглядна. Тому той край, де вони поселюються звичайно по роках мертвіє і на голім степі появляються цементові стіжки фантастичних форм.

Европейці в Америці в XI. стол.

Ще давно перед відкриттям Америки Хр. Колюмбом в XV ст., вже в XI стол. норманські вікінґи допливали на своїх кораблях через Атлянтійський океан до північної Америки. Нові знаходи в Північній Америці показують, що европейські моряки - варяги не тільки допливали до берегів Америки, але також запускалися у глибину американського краю і навіть добре там орієнтувалися. Потверджує це старинний камінь найдений у Кенсінгтон, записаний т. зв. рунами себто таємним письмом варягів. Найновіші досліди виказують, що вікінґи вже в XI стол. дійшли до країни Великих Озер, що лежать на сьогодняшній межі Канади зі Спол. Державами, і там полишили свої сліди в культурі тамошніх індіян. Ось так нпр. показується, що деякі предмети щоденного вжитку в деяких індіянських племен, нпр. ложки, що знаходяться в музеях Ню-Йорку, цілком подібні до старих варяжських ложок, зібраних у музеї у Стокгольмі. Знавці твердять, що така велика подібність не може бути випадкова.

Шлях варягів.

Два дослідники Левенталь і Голянд подають, що нормани мандрували до північної Америки в XI стол. такою дорогою: Полуднева Швеція, Ісляндія, Ґренляндія, Провал Гадсона, Залив Гадсона, ріка Нельзона, Горішнє Озеро.

В 1931 р. один з урядовців канадійської залізниці, шукаючи золота в околиці Довгого Озера відкрив випадково типовий гріб вікінґів, де знаходився заржавілий меч і рештки щита і боєвого топора. Він уважав ці предмети за колишню власність якогось індіянського вождя і не привязував до них більшої ваги, уживаючи їх до прикраси мешкання. Щойно по кількох роках про цей знахід дізнався директор музею в Онтаріо і відкупив старовинну зброю вікінґів за грубі гроші.

Подібно найшли два хлопці в околиці поміж озерами старонорманський спис.

Згадані знаходи є найбільш переконливим доказом, що старинні вікінґи вже в XI стол. знали добре дорогу до Північної Америки і орієнтувалися добре в цій країні — на 400 років перед відкриттям Америки Колюмбом. Цікаве тільки, що вікінґи тримали ті свої відкриття в таємниці, так що щойно недавно вона виявилася.

Гемофілія і недуга Базедова.

Одною з найстрашніших недуг є т. зв. гемофілія, що полягає на малій здібности крови зсідатися. Коли людина хвора на цю недугу, зраниться хочби дуже незначно, тоді це загрожує їй смертю, бо кров не ціпеніє і не можна затамувати кровотечі. Ту недугу переносять на своїх нащадків жінки, — і тому з жінками з родин гемофіліків не поручають лікарі женитися, щоб не творити гемофільних потомств.

Ще досі гемофілію вважають за невилічну недугу. Правда, при гострих випадках вдається штучно затримати кровотечу, але вилікування не є можливе. Німецький лікар Райхель подав недавно в німецькій пресі цікавий випадок. Його пацієнт від багатьох років нездужав на гемофілію, потім захворів на т. зв. недугу Базедова, що полягає на розладі при витворюванні тироксини, гормону борлакової залози, що лежить на шиї нижче горлянки. Ця недуга проявляється значним прискоренням пульсу, витрішкуватими очами та нервовістю. У згаданого пацієнта підчас занедужання Базедовом наступила несподівана поправа у гемофілії і хист ціпеніння крови вернувся зовсім нормально. Кровотечі припинилися цілком. Автор припускає, що згадана поправа виступила у звязку зі зміною кількости гормонової тироксини в крові хворого при занедужанні недугою Базедова.

НОВИНКИ

15
ЧЕРВЕНЬ

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 2. червня 1939.
Никифора, Івана.
Лат. Віта, Модеста.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.35.
Місяць: схід — 2.21, захід — 17.50.

Завтра: 16. червня. Пятниця.
Ст. ст. 3. червня 1939.
Найс. Серця Ісусового, Лукіяна.
Лат. Найс. Серця Ісусового.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.35.
Місяць: схід — 3.05, захід — 18.56.

—о—

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** черговi сходини членів в пятницю 16. ц. м. в год. 7 веч. у власній домівці. На сходинах реферат д-ра Н. Лукіяновича п. н. „Припадок хвороби Westfall-Strümpell". Засідання Виділу в середу 21. ц. м. 1218

— **Шевченківський концерт у Ковні.** Як подає „XX Амжіюс", у салі Палати Праці в столиці Литви Ковні відбулося свято для вшанування 125-ліття народин Т. Шевченка, влаштоване заходом „Литовсько-Українського Т-ва". Свято почалося литовським та українським гимном. Короткий, але ядерний і гарячий відчит п. Й. Довженка познайомив присутніх із Тарасовим життям і творчістю. Литовський справозданець подав своїм читачам отакі числа з життя Поета: Т. Ш. 24 роки був кріпаком, 10 каторжником, 3 роки під поліційним доглядом і всього 9 літ „вільним". „Це король усіх страдальних поетів". Невеличкий, 17-особовий український хор захопив слухачів прегарно виконаною низкою українських народніх пісень. Соло співали пані: Кривоніс і Юркова. Вибір з поезій Т. Ш. деклямували п. Воронівна, Гринюківна і Ворон. На концерті були присутні всі члени „Литовсько-Українського Т-ва", багато суспільних діячів Ковна, між ними генерал Булота, проф. Шілюнас, Палмантос, представники літератури і преси. На святі був і представник польської преси. (та—г).

— **Чи трамваї курсують після вечірніх вистав у міських театрах?** У понеділок 12. ц. м. в год. 10.55 взяв я пересідку коло Великого Театру, щоб пересісти на чвірку в напрямі Високого Замку. Чвірка відїхала, як вибивала година 11-а, не почуваючи себе до обовязку заждати бодай на перший трамвай від Великого Театру, а другу чвірку, яка надіхала опісля, дижурний руху спрямував відразу до ремізи від Віденської каварні. Коли публика не може рахувати на всі трамваї по нормальних вечірніх виставах у театрі, то може краще відповідальні чинники проголосили б у пресі, на які саме трамваї можна рахувати після вистав у театрі, щоб не наражувати публики на дезорієнтацію та витрату грошей. **Р.**

— **Кінцевий іспит останньої кляси давнього типу Торговельної Школи „Рідна Школа" у Львові** відбувся під проводом дир. А. Ковалиська в днях 23.—25. V. письменний і від 5.—12. VI. устний. Кінцевий іспит зложили у відділі А: Балущак Мирослав Богдан, Ганицька Ольга Анна, Ганушевський Ярослав, Дацко Іванна, Дуркалець Марія, Захарчук Марія Зеновія, Качмарський Володимир, Ковбан Марія Любов, Колинич Ольга, Кот Олена, Кулик Ірина, Кухар Евген Роман, Кухар Степан, Луків Дмитро, Мілян Володимир, Мороз Мирослав Степан, Олексевич Ольга, Опалевич Дарія, Орач Софія, Паньків Андрій, Прибило Михайло Остап, Пришляк Марія Ольга, Саляк Юліян, Сим Олег Атанас, Соболь Марія, Стасишин Ольга, Тивонюк Володимир, Тисс Володимир, Федорів Ірина Марія, Холод Мирослав, Худик Адам, Шинарівська Степанія, Щирба Дарія Ірина, Яремчишин Марія. У відділі Б: Андрушишин Ольга Марія, Бойко Юрій, Гвоздик Анна, Грицан Дмитро, Жидачек Богдан, Іванів Атанас, Іваснк Мирон Тимотей, Карпяк Роман, Кіцюк Юліян Ігор, Кіцюк Ярослав Роман, Климюк Василь, Ковалисько Олекса, Кордунів Микола, Масловський Кирило, Матковський Володимир, Минів Маріян, Михальчук Павло, Мрочко Олена Катря, Папіж Ярослав, Петришин Корнеля, Писар Евг. Святополк, Писарівський Борис, Піхоцький Ярослав Степан, Пришляк Мирон, Пришлякевич Богдан Андрій, Рапко Дмитро, Русинко Марія, Сенечко Іван, Сичик Микола, Смеречинський Роман, Сотничук Семен, Толкач Степанія Юлія, Федорович Володимир, Хомчак Михайло, Шутка Оксана, Юськевич Володимир. Усіх 70. До кінцевого іспиту не допущено двох учнів, при кінцевому іспиті репробовано трьох.

— **Іспит зрілости в Городку.** В Городку, у тамошньому державному ліцею з польською мовою навчання відбувся іспит зрілости, який теж зложила єдина українська абсольвентка, Степанія Суха.

— **Іспит зрілости в Товмачі.** Іспит зрілости в товмацькій гімназії зложили з українців: Сікач, Било, Хищук, Чаплинський, Сагайдаківна й Загадайко. При письменному іспиті репробовано одного абітурієнта.

— **Арештування в Журавні.** Пишуть нам: У неділю 11. червня ц. р. коло год. 3. рано умундурована поліція в Журавні перевела ревізію та арештувала таких хлопців із Журавна: Степана Бойсана, Івана Цукорника, Федя Демкова, Омеляна Дудикевича і Василя Свида. Після полудня арештували ще коло 15 малих хлопців і дівчат. Арештування спричинили знані в Журавні „русскі" крикуни, що постійно профанують релігійні й національні святощі та зокрема роблять просто вуличні верески в часі співання хором „Боже Великий Єдиний".

— **Пожежа.** В Копичинцях, пов. Тернопіль вибухла пожежа у стайні Якима Гудія, хлібороба. Пожежа перекинулася на інші будинки, так, що згоріло цілих 5 сусідніх господарств, на загальну шкоду 3.100 зол. Причини пожежі досі не устійнено.

— **Львівська хроніка.** У крамниці з капелюхами Регіни Бер, при вул. Колонтая украв якийсь невідомий злодій торбинку з ляди і в ній різні дрібнички на суму 35 зол. — Романові Кузнякові украв хтось із кишені маринарки в саме полудне на вул. Вітівській портфель із 25 зол. — Дорожкар Нехемія Шерлінг побив переручора вечором на вул. Замарстинівській Ісаака Пах., якому Поготівля мусіло прийти з допомогою. — Фільомена Пілюсква, літ 36, напилася передучора люміналю. Причиною самогубства були родинні непорозуміння. — Сезоновий робітник Андрій Дубан поранив підчас бійки косою іншому робітникові Іванові Грицанові (Новознесінська) голову й руку. Раненого відвезли до лічниці.

— **Била жінка чоловіка.** Марія Нестльова разом із своїм братом Веняминoм Розенбергом побила боксером та буком свого чоловіка так важко, що він втратив притомність та зазнав стрясення мозку. За те опинилася Нестльова зі своїм братом перед судом.

— **Самовбивник без документів.** Через ліс у Великому Голоску переходила передучора прогулька молоді. Раптом прогульковці запримітили на одному з дерев повішельника. Труп починав уже гнити. Негайно повідомлено поліцію, яка повела слідство. Одначе тому, що при самовбивникові не було ніяких документів, важко було устійнити його тотожність. Повішельник був одягнений у святе убрання в паски, попеласту сорочку в пасочки та жовті півчеревики. Імовірно самовбивник походив зі Львова.

— **Убивство в Бучаччині.** В Перепилищах, пов. Бучач убили перед кількома днями невідомі люди вистрілами з револьверу Василя Керозина. Напасники стріляли теж до батька вбитого, але його не поцілили. Причина вбивства невідома. Поліція веде в цій справі слідство.

— **Клунок викинений із поїзду убив залізничника.** В Тарнобжегу трапилася перед двома днями трагічна подія. Володислав Богач, який їхав поспішним поїздом, викинув через вікно клунок, який важив 18 кг. На нещастя клунок ударив у голову залізничого робітника Володислава Гарбося, який саме працював на рейках, так нещасливо в голову, що йому тріс череп і він кілька хвилин пізніше помер. Поїзд після того затримали і поліція придержала Богача, проти якого повела слідство.

— **Клопоти з циганським вінчанням.** Віденська поліція перевела обляву серед циганів та притримала кількох підозрілих. До Відня, як відомо, прибуло багато циганів у зв'язку зі заповідженим весіллям дочки циганського короля Квека. Одначе той шлюб ... ського короля Квека. Одначе той шлюб відкличуть і його ... вірно не відбудеться і його відкличуть.

— **Франція спроваджує ратункові дзвони з Америки.** Французький уряд, користуючись досвідом, що його пороблено підчас недавньої катастрофи підводного човна „Сквалюс" та англійського „Tetis", рішив закупити у Злучених Державах 4 дзвони, такі самі, як їх уживали підчас ратункової акції при ...

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 14. червня 1889.

ПОЖЕЖА ЛІСА.

В селі Зеленій, надвірнянського повіту, погоріло понад шість моргів ліса, по більшій частині двірського. Вогонь займився з того, що підпалено хащі, назбирані при чищенні сіножати. Спричинників вогню потягнули до судової відповідальности.

КРИТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

Константинопіль, 14. червня. Султан наказав владі в Сирії вислати чимскоріше шість баталіонів війська на Крету. Положення там — кажуть — критичне.

ПРИМУСОВА ЦИВІЛІЗАЦІЯ.

Франкфуртський банкир Якобзон основує у Карльсбаді фондацію, що має бути домом захисту для сотні галицьких жидів, які приїздять до Карльсбаду на лікування, мешкають по далеких і брудних помешканнях та товпляться на проходах у своїх мерзенних халатах. В домі захисту дістануть жиди мешкання, харч, лікаря, аптику й одяг. Фундатор поклав головну умовину, що жиди мусять на час свого побуту в Карльсбаді скинути халати і вдягатися по європейськи.

...строфі „Сквалісу". Тоді виявилося, що ба... людей удалося завдяки рятунковим ...новим врятувати від неминучої смерти. Французький аташе воєнної маринарки у Вашінгтоні дістав доручення „перевести відпо... переговори з урядом Злучених Держав і з фірмами, що продукують такі дзвони.

— **Крадіж дорогоцінної памятки.** 12. ц. м. завважили, що з музею Лювр у Парижі пропав архитвір французької школи „Ле індиферент" кисти Вато. Образ розмірами 25 цм. на 20 цм. має безцінну вартість. Поліція цілої Франції шукає горячково за цим образом.

— **Дві страшні катастрофи.** Біля місцевости ...ертале під Стокгольмом мотоцикль з причіпкою вударився минулої неділі вечором на залізничім переїзді з поїздом, що виїздив з тунелю. У катастрофі згинула ціла родина, що їхала мотоциклем: батько, мати і донька. — З Казабланки подають: Один з бомбовиків, що летів з Бордо до Ксарес Сюк на вправи ...прого бомбардування упав з невідомої причини в околиці Сіді Бралії і згорів. У катастрофі згинув один летун, один був важко ранений. Трьом членам залоги вдалось врятуватися.

— **Дорогоцінні скарби на виставі.** До бельгійського павільону на міжнародній виставі в Ню Йорку доставили з нюйорського митного уряду транспорт діямантів вартости 20 міліонів долярів. Ці діяманти перевезені з Европи під охороною 33-ох бельгійських жандармів, мають зображувати діяльність 4.000 ...тців, ювелірів і техніків Антверпії. Транспорт складається з каменів ріжної величини. Найбільший камінь має 200 каратів, найменший одну двацитьтисячну карата. Не вважаючи на такі малі розміри цей камінець, менший від зеренця пороху, ошліфований на 18 ...нок.

— **Нема небезпеки від ледових гір.** Перший раз від катастрофи „Тітаніка", що сталася в 1912. р., ледові гори доплили так далеко на південь, що міжнародня ледова стежа ...ручила всім трансатлянтійським корабельним лініям, щоб їх кораблі аж до відкликання плили 81 км. на південь від свого звичайного шляху. Ця міжнародня стежа зорганізована в 1913. р. працює так справно, що завдяки її рапортам і осторогам ніхто не згинув на Атлянтику внаслідок вудару з ледовою горою.

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Перед львівським окружним судом відбулася розправа проти молодих українців із Бу... пов. Жовква, обвинувачених у приналежности до ОУН та в тому, що вони зневажили портрет президента держави. Після переведення розправи суд засудив: **Петра Балка** на 7 ...язниці, **Зенона Бучму** на 6 літ, **Степана** ... на 6 і пів літ, **Ярослава Клуба** на 2 і пів ..., **Петра Кудрика** на 3 роки, **Ярослава Толо...** і **Олексу Швеця** на приміщення в заведенні ... із припиненням на 8 роки. Розправу ... судя Готтас вотували сс. **Понуркевич** і **Ци...**. Обвинувачував прокуратор Хліпальський. Боронив адв. д-р **Шухевич**.

ЗА ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ВИСТУПИ.

Судя Міхале розглядав справу проти студентів політехніки **Станислава Жмуда** і **Володимира Чапського** та учня **Мечислава Мушинського**, яких обвинувачено в тому, що 12. жовтня минулого року брали вони участь у битті ... та нищенні вивісок у крамницях: „**Центросоюз" і Константина Кривцева** при вул. Зиблікевича та На Скалці. Обвинувачував віцепрокуратор **Дзюжинський**. Жмуду і Чапського засудив на кару 6 місяців вязниці із припиненням, Мушинському, як малолітньому ... ...ня та віддав його під опіку батьків.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Збори.

Не люблю зборів. Знаю, що вони потрібні, знаю, що вони мусять бути але не пораджу: не люблю і кінець. Гуртовно беручи наш нарід добросердий, детайлічно — дуже згідливий, але не дай Бог на зборах. Люди людям хочуть виспівати все, що за рік, за два, чи як на зборах „Просвіти" за три роки в них накипіло, або за одну ніч скомбінувалось. Байдуже чи слухає цього хтось найменше покликаний, байдуже, чи з цього вийде якась загальна користь, байдуже чи з цього вийде якесь загальне зло.

На сходинах, на засіданні виділу пари з уст не пустять. Пощо?! Адже цього не чув би цілий край, а тим самим слава санатора оминула б неодного. Зате на загальних зборах — онтам і місце і нагода до попису.

І пописуються людиська починаючи від „неньки України", а кінчаючи „кращим завтра", або навпаки: починаючи „кращим завтра", а кінчаючи „ненькою". В середині і Дніпро і золотоверхий і всякі інші реквізити українського словесного мистецтва. А все це, щоби викинути когось із виділу, чи всадити когось до Контрольної Комісії.

Дуже часто виходить громадянин з загальних зборів, свято переконаний, що поважений виділ це самі злодії, запроданці, нероби і загалом гольтіпаки. Але швидко переконується, що це тільки таке враження.

Вистане, коли спитає найбільшого опозиціонера:

— Як ви гадаєте, чи вони вже на віки скомпромітовані?

— Чого?!

— Адже ви самі, на загальних зборах...

— Ех, ви берете все занадто буквально. Це була просто тактика. На те є загальні збори!

Бувають збори, на яких дуже гостро переглядають повновласти, бувають випадки, що неодному делегатові з цього приводу навіть кривда станеться але одна особа все має свобідний вступ. Точніше одна пані, яку я дуже часто стрічав і — в Бозі надія — ще нераз стріну. Це пані Демагогія Псевдопатріотська, що з ніким і з нічим не рахується, що забирає дуже часто голос і збирає дуже багато оплесків.

Трапляється, що всі її настрашаться і мовчки вислухують, але й трапляється, що хтось стане окунем. Вона тоді аж кліпає очима з дива: хто посмів?!

А вже найбільше дивується пані Демагогія, коли проти неї виступить колишній її адоратор.

Був я недавно свідком такої історії.

Встав один чоловік і сказав;

— Ніхто не заперечить, що я не вмію демагогічно говорити. Але досвід навчив мене, що це все фунта клаків не варте. Треба не кралатих фраз, а розумних думок. І тому ставлю внесення.... На тім кінчу і знаю, що ніхто мені не буде бити брава".

І справді: було тихо, хоч мак сій.

А шкода!

Чим більше буде таких сповідей, тим рідше буде відома пані появлятися на наших зборах. А то далебі, останніми часами тяжко з нею витримати.

Галактіон Чіпка.

ЗА ЗНЕВАГУ ПРЕЗИДЕНТА.

Парох Кустина, о. Іван Нагурський дістав акт обвинувачення за провину зі ст. 125 § 2 кк. за зневагу президента Польщі, якої допустився він тим, що голосно не відмовляв молитви в намірені президента в неділі і державне свято 3. Мая від 1934 — 9. травня 1939".

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН І ВБИВСТВО СТШЕЛЬЦА.

Перед трибуналом окружного суду в Тернополі відбувся процес проти 8 молодих українців за приналежність до ОУН (зі ст. 97 § 1 кк) і за вбивство стшельца з Лозової Канаса та за намагане вбивство поліційного агента Т. Кобилянського. На лаві підсудних засіли: **Григорій Чубатий з Гаїв Великих, Осип Прийма з Дичкова, Петро Чуплак з Борок Великих, Микола Омелько з Ходачкова, Василь Роговський зі Смиковиць, Мирон Решетуха з Гаїв Великих, Павло Стадник з Тернополя і Павло Гудій з Теофільки.** По розправі суд засудив **Гр. Чубатого** за участь в убивстві Канаса на 10 років вязниці, за приналежність до ОУН: **Миколу Омелька і Павла Стадника** по 4 роки вязниці, **Осипа Прийму** та **Василя Роговського** по 3 роки вязниці **Петра Чуплака** на 2 роки вязниці. Інших суд увільнив.

Розправою проводив судя д-р **Чирський**, обвинувачував віцепрокуратор **Цимбрикевич**. Боронили адвокати: **д-р Шухевич і д-р Старосольський зі Львова, д-р Дзерович. д-р Ладика, д-р Олійник м-р Гриневич і м-р Решетуха з Тернополя.**

† Посмертна згадка.

МИКОЛА ГОНЧАРЕНКО.

7. ц. м. помер у Товмачі. Микола Гончаренко, син одного з живих учасників бою під Крутами, сотника Аверкія Гончаренка, у 24. році життя. Похорон відбувся 8. ц. м. Вічна Йому Память!

Спорт.

ТУРНІР ВІДБИВАНКИ Й КОШІВКИ У ЛЬВОВІ.

В днях 8, 11 і 12 ц. м. відбулися у Львові змагання у спортових грах, які зорганізували Орли. На старті стануло 5 дружин відбиванки мужчин (КЛК Львів 4, Сокіл-Батько, Сокіл III, Орли Дроздовичі, Орли Львів по одній), 5 дружин відбиванки жінок (КЛК 2, Стрілa, Сокіл-Батько і Сокіл III по одній) та 4 дружини мужчин до кошівки.

По четвергових елімінаціях до фіналу закваліфікувалися: відбиванка: мужчини КЛК I і КЛК II і Сокіл Батько, жінки КЛК I і КЛК II.

Кошівка: КЛК II переміг по завзятій і тяжкій боротьбі Сокіл-Батько 17:9 (7:8), КЛК I виграв по малоцікавій боротьбі з Орлами з Богданівки 38:6.

Фінали, що відбулися у неділю на площі Орлів при пл. Юра, дали такі вислідки: **Жіноча відбиванка:** КЛК I перемагає по цікавій боротьбі КЛК II 2:1; **мужчини:** відбиванка: КЛК I по короткій елімінації з КЛК II (2:0) здобуває першенство турніру по стрічі з Соколом Батьком легко 2:0.

Фінал кошівки приніс малу несподіванку „родинну" — КЛК II по тяжкій і вирівнаній грі перемагає ріжницею одної точки 23:22, при чому в першій половині перевага була адецидовано по стороні КЛК II (16:7).

Змагання, як цілість стояли на доволі високому рівні. Кампала дещо організація, одначе виправдує організаторів брак досвіду в уладжуванні таких імпрез

Видців у всі дні д. багато.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Змагання за мистецтво юніорів між обома дружинами відбудуться в четвер 15. ц. м. на грищі Чорних, в год. 5 пополудні. Сподіємося, що наші юніори загреють амбітно та жертвенно й осягнуть цим разом перемогу.

УКРАЇНА — ЮНАК.

Сенсаційні змагання обох дружин за мистецтво О. Л. відбудуться в неділю 18. ц. м. в год. 11.30 передполуднем на грищі Погоні. Україна, яка матиме змогу в цій стрічі виявити свою вищість над Юнаком, напевне загра з якнайбільшою жертвенністю та запалом. До цієї стрічі виступлять чорно-червоні в найсильнішому складі з Гошовським у помочі, імовірно Тихолізом на лучнику та Магоцьким. Позицію лівого крайника повинен у неділю зайняти, на нашу думку, Кульчицький.

МАҐОЦЬКИЙ ЗДАВ МАҐІСТЕРСЬКИЙ ІСПИТ.

Відомий репр. правий крайник України та капітан I. дружини здав маґістерський іспит на правничому виділі львівського університету. З того приводу складаємо симпатичному змагунові й новому маґістрові якнайщиріші бажання.

КОМУНІКАТ.

Виділ Філії КЛК у Львові повідомляє членів, що в четвер, 15. ц. в. у власній домівці відбудуться **Ширші сходини** членів. Початок год. 19-та.

З огляду на дуже важні справи як спортові так і організаційні провід взиває всіх членів до обовязкової участи.

Прес. реф.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Середа 14. 6. год. 20 „Корсар".
Четвер 15. 6. год. 20 „Корсар".

Театр Розмаїтостей.

Від середа 14. 6. до субота 17. 6. вистав нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

КОПИЧИНЦІ:
14. 6. Найвірніший чоловік.
15. 6. Цариця Грузії.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

КОЛОМИЯ:
14. 6. Чорноморці.
15. 6. Штурм.
16. 6. Конашевич-Сагайдачний.
17. 6. Сіоні.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
Долина:
14. 6. Нова Бескидо.

Український Хор дм. Котка.
14. 6. Рожнів.
16., 17., 18. 6. Кути.
19. 6. Косів (кіно Аполльо).
20. 6. Соколівка.
21. і 22. 6. Жабє.
23. 6. Ворохта.

Українська Капеля кобзарів бандуристів Степана Орача.
15. 6. Коцурів.
16. 6. Підгородище.
17. 6. Романів.
18. 6. Звенигород в год. 3 попол.
18. 6. Городиславичі в год. 8 веч.
19. 6. Седиська.
20. 6. Підярків.

КІНА.

АМПІР: „Яструб".
АПОЛЬО: „Мексиканські ночі".
АТЛЯНТИК: „Світ сміється".
БАЯКА: „Княжа" і колір. гротеска.
БАЛТИК: „З піснею через життя" і „Панове з товариства".
ВАНДА: „Німий герой" і „На химародері".
ГРАЖИНА: „Зов пустині".
ЕВРОПА: „Залюблені вороги" і „Клопоти пані".
КАСІНО: „Утеча в незнане".
КОПЕРНИК: „Вязниця жінок", колір. гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Беззахисні".
МЕТРО: „Коли цвітуть бози" і „Листи з поля бою".
МІРАЖ: „Студент з Оксфорду".
МУЗА: „Всюди жінка" і „Бльонд небезпека".
ПАКС: „Неадара" з Димшею і додатки
ПАЛЯС: „Два чоловіки пані Вікі".
РАЙ: „Веселий чура".
РІЯЛЬТО: „Шалений хлопець".
РОКСІ: „Дочка Шанчю" і колір. додаток.
СВІТ: „Невидне проміння" і „Льокай ясновельможної пані".
СВЯТОВИД: „Зорро" і „Легкодух".
СТИЛЕВЕ: „Жінка, яку кохаю" і ревія.
ТОН: „Герой, що його шукають" і „Буде краще".
УТІХА: „Остров засуджениців".
ХИМЕРА: „Мала міс Бродвей".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

СЕРЕДА, 14. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.15 „Оселя над границею", 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Інф. газетка, 13.10 Плити, 14.15 Для дітей, 14.35 Біржа, 14.45 Іст. загадки, 14.50 Для наймолодших, 15.15 Орхестра, 15.45 Господ. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Хор, 16.45 „Життя квітів", 17.00 Біжучі вісті, 17.10 Солісти, 17.50 Для жінок, 18.10 Тріо, 19.00 Театр Уяви, 19.30 Орх., 20.00 Військ. відчит, 20.25 Для села 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Шопен. концерт, 21.45 „Суч. літературний Краків", 22.30 Літ. кабарет, 23.00 Денник.

ЧЕТВЕР, 15. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.20 „На водах Бреславщини", 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція 13.00 Плити, 13.40 Конц. безавль, 14.35 Біржа, 14.45 „В улию", для молоді, 15.05 Концерт, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник 16.10 Для лицарів, 16.40 Плити, 16.45 „Багатство форм сіл. будівництва", 17.00 Біжучі вістки, 17.10 Вилен. пісні, 17.40 „Про вибір знання", 18.00 Ірляндські пісні, 18.30 Клярнет, 19.00 „Листи з Африки" Сенкевича, 19.20 Львів. наукові видавництва, 19.40 Трансм. з Раперсвілю 20 Читання для села, 20.40 Інф. авдиції 21.00 Плити, 21.20 „Шведські трубадури" (трансм. із Стокгольму), 22.00 Театр уяви 22.25 Спів Іди Льоо (Естонія), 23.00 Останні вісті.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.10 Значіння осередків здоровля в Польщі, 8.15 Клопоти і ради, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Для сіл. газдинь, 14.00 Для сіл. дітей, 14.35 Біржа, 14.45 Для молоді, 15.00 Музика, 15.45 Госп. вістки, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Фортепіян, 16.45 Для недужих, 17.00 Біжучі вістки, 17.10 Плити, 17.45 „Львів місто городів", 18.00 Концерт, 19.00 „Над Неманом" Ожешкової, 19.20 Бюро студіів 19.30 Музика, 20.25 „Ліс в обороні держави", 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Пісні швед. композиторів, 21.25 Думки св. Августина, 21.45 II. дія „Дон Жуана" Моцарта, 13.00 Денник.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

СЕРЕДА, 14. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 **Укр. комунікати**, 20.[illegible] Весела авдиція, 21.00 Симф. концерт, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 Весела муз. авдиція, БЕРОМІНСТЕР 20.10 Швайц. пісні і танки (муз. авд.), БРАТИСЛАВА 20.20 Опер. музика, 21.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 19.25 Мад. пісні з циганською орх., ЛЬОНДОН 20.30 Муз.-драматичний фестіваль, ЛЯЙПЦІГ 20.15 Симфон. орх., ФЛЬОРЕНЦІЯ 21.00 „Кавалєрія рустікана" опера.

ЧЕТВЕР, 15. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати**, 20 Радіо-попурі, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 Оперові мельодії. БРАТИСЛАВА 20.40 Концерт учнів Муз. Акад., БРНО 20.15 Веч. концерт, БУДАПЕШТ 20.30 Конц. з муз. академії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Музика на давніх інструментах, ФРАНКФУРТ 20.15 Франкфурт грає і співає, ЛЯГТІ 20.05 Рапсодія муз., ЛЬОНДОН 21.05 Фортепіян, СТОКГОЛЬМ 22.15 Сканд. музика.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 Укр. комунікати, 20.55 Сучасна музика, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 „Кузин з Гонолюлю" оперета, БЕРОМІНСТЕР 20.20 Швайц. композитори, БУДАПЕШТ 18.30 „Льогенгрін" Вагнера, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Патетична симфонія Чайковського, ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 Вальці Штравса, ФРАНКФУРТ 20.15 Концерт, ПАРІ ПТТ 20.30 Симф. концерт, САРБРІКЕН 20.15 „Баль в опері" оперета. МІЛЯНО 21.00 Пісні давні і нові.

Біржа.

Львів, 13. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·67—90·87, Долари америк. 5·33·50—5·32·50, Долари канад. — 5·33·00—5·33·00. Фльор. гол. 282·67—282·67 Франки франц. 14·15—14·15, Франки шв. 120·30—120·30. Фунти англ. 24·97—24·97 Гульд. гдан. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53, Корони норв. 125·47—125·47 Корони шведські 128·62—128·62, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·00—11·00. Марки нім. срібні 86·00.

Акції.

Банк Польський 106·00, Цукор 35·25—35·25, Вугіль 32·75—32·75, Ліпьпоп 84·50—84·75. Модженв 19·25—19·50, Островець 80·00—80·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·00—00·00. Габербуш 59·00
Тенденція сильніша.

Папери.

4 % пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 79·00, серія 81·50—00·00, 2 ем. 80·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65·00 5 колійова 61·00—61·00, 4 прем. дол. 39·50 4 консолідаційна 61·75—61·75
Тенденція вдержана.

Ціни „Маслосоюзу".

Львів, дня 13. червня 1939

За 1 кг. масла дес. блок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. два залет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

Повітовий Кружок „Рідної Школи" в Стрию вестиме у шкільному році 1939-40 такі школи: 1) Уселюдну коедукаційну 7-клясову школу при вул. Івашкевича 17. 2) Уселюдну коедукаційну 4-клясову школу на Лавах. 3) Жіночу загально-освітню гімназію при вул. Крашевського 18. Крім того робить заходи, щоб дістати концесію на коедукаційну однорічну школу купецької підготови І. ступня для тих, що покінчили вселюдну школу, а також на коедукаційну однорічну школу купецької підготови II. ступня для абсольвентів гімназії. Зголошення до купецьких шкіл приймає Дирекція прив. жін. гімн. перед і по вакаціях. Всяких інформацій у справі прийняття до вище згаданих шкіл уділяють Дирекції в урядових годинах. У Стрию є 2 бурси — для хлопців і дівчат (дешеві). 1204 3-3

Дирекція заг. осв. Ліцею й Гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі повідомляє, що вступні іспити розпічнуться: а) до І. кл. гімн. 22. VI., б) до II—IV кл. гімн. 24. VI. і до І. кл. ліцею 27. VI. в 8 годині. До письменного зголошення долучити метрику, життєпис та свідоцтво з відбутих студій; останнє можна віддати безпосередньо перед іспитом. Кандидати до IV. кл. мусять мати попередній дозвіл Кураторії. Вписи до всіх кляс гімназії й ліцею відбудуться по роздачі свідоцтв чи пак по іспитах. 1208 2—3

Гр. кат. Мала Семінарія у Львові. Вступні іспити відбудуться в днях 22., 23. і 24. червня від 8. год. 1215 2—3

15-літній поматуральний зїзд товаришів, що в р. 1924 здавали матуру, на Філії Академічної Гімназії у Львові, відбудеться у пятницю 29. червня 1939 р. з такою програмою: год. 8 Служба Божа в церкві св. Преображення, год. 9-та зїзд у мурах філії акад. гімн. у Львові вул. Пекарська 19, після чого відбудуться товариські сходини. Зголошення слати на адресу: адв. Е. Жизневський, Львів, вул. Оборони Львова 4. 1224

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek [illegible]
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок [illegible]